

Talousarvion 2026 valmistelu ja talousarviokehyksen vahvistaminen

Kunnanhallitus 23.06.2025 § 137

Kunnanhallituksen budjettiriihi pidetään syyskuussa ja valtuuston seminaari, jossa käsitellään vuoden 2026 talousarviota, pidetään syyskuu-lokakuun aikana 2025. Toimialat valmistelevat viranhaltijatyönä kunnanjohtajan johdolla vuoden 2026 talousarvioesityksen kunnanhallitukselle 29.9.2025 pidettävään kokoukseen. Kunnanhallitus tulee päättämään tuolloin kokouksessaan talousarvion raamin vuodelle 2026.

Kokouksessaan 10.11.2025 kunnanvaltuusto tulee päättämään vuoden 2026 kiinteistö- ja tuloveroprosentit sekä vuoden 2026 investoinnit.

Lautakunnat käsittelevät talousarvion vuodelle 2026 kokouksissaan marraskuussa (ajalla 1.-19.11.2025). Kunnanhallitus käsittelee kunnanjohtajan laatiman talousarvion vuodelle 2026 sekä taloussuunnitelman vuosille 2027 ja 2028 kokouksessaan 24.11.2025. Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma vuosille 2027 ja 2028 on valtuuston hyväksyttävänä 8.12.2025.

Asian valmistelija

talouspäälikkö Tuula Pieviläinen, tuula.pievilainen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4033

Esittelijä

kunnanjohtaja Mikko Löppönen, mikko.lopponen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4001

Päätösehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy talousarvion laadinta-aikataulun esitystekstin mukaisesti.

Merkitään, että talouspäälikkö Tuula Pieviläinen oli läsnä kokouksessa asiantuntijana kuultavana tämän asian aikana klo 16:43 – 17:37.

Merkitään, että kunnanhallituksen budjettiriihi järjestetään ma 8.9.2025 klo 8:00 – 14:00 ja valtuuston seminaari järjestetään ma 20.10. klo 17:00.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus 29.09.2025 § 206
149/02.02.00/2025

Tohmajärven kunnanhallitus on hyväksynyt talousarvion valmistelun aikataulun 23.6.2025 kokouksessaan.

Kunnanhallitus piti budjettiriihen 8.9.2025. Toimialajohtajien johdolla budjettiriihessä esiteltiin tarpeita tulevaa vuotta koskien ja käytiin läpi mm. lakisääteisen palvelutarpeen muutoksia sekä sen vaikutuksia toimintaan ja talouteen.

Toimialat ovat valmistelleet viranhaltijatyönä kunnanjohtajan johdolla vuoden 2026 euromääräisen talousarvioesityksen kunnanhallitukselle 29.9.2025 pidettävään kokoukseen. Kunnanhallitus tulee päättämään kokouksessaan talousarvion raamin, joka on toimialojen ulkoinen toimintakate. Kokouksessaan 10.11.2025 kunnanvaltuusto tulee päättämään vuoden 2026 kiinteistöveroprosentit ja tuloveroprosentit sekä investointiohjelman. Lautakunnat sekä musiikkiopiston johtokunta käsittelevät talousarviot vuodelle 2026 kokouksissaan marraskuussa (ajalla 1.-19.11.2025). Kunnanhallitus käsittelee kunnanjohtajan laatiman talousarvion vuodelle 2026 sekä taloussuunnitelman vuosille 2027 ja 2028 kokouksessaan 24.11.2025.

Talousarvion valmistelu etenee seuraavasti:

- 29.9.2025 Kunnanhallitus -> raami
- 24.9.-23.10.2025 lautakunnat käsittelevät investointi esitykset kunnanjohtajalle
- 20.10.2025 valtuuston talousarvioseminaari
- 27.10.2025 Kunnanhallituksen esitys veroprosenteista ja investoinneista sekä investointiohjelmasta
- 10.11.2025 Valtuusto päättää veroprosentit, taksat ja investoinnit
- Lautakuntien talousarviot käsittelyssä syys-marraskuussa, viimeistään 19.11.2025:
- 24.11.2025 talousarvio 2026 kunnanhallituksen käsittelyssä
- 8.12.2025 talousarvio 2026 kunnanvaltuuston käsittelyssä

Talousarvioesitys 2026 ja taloussuunnitelma vuosille 2027 - 2028 lähtee siitä, että kunnan tulos on vähintään +/-0 vuoden 2026 osalta.

Toimialajohtajien johdolla valmistelema euromääräinen talousarvioesitys huomioi kunnassa aiemmin tehdyt säästötoimenpiteet ja tulevan vuoden toiminnalliset tarpeet euromääräisineen vaikutuksineen. Verotulo- sekä valtionosuusennusteiden osalta on käytetty tuoreinta olemassa olevaa arviota. Budjetissa taksat on arvioitu ympäristölautakunnan valmistelun mukaisesti.

Toimintakulujen osalta nousu on tehdyssä budjetoinnissa maltillista, toimintakulut laskisivat hivenen kunnanhallituksen toimialan osalta. Kunnanhallituksen osalta toimintakulut laskisivat 0,3 prosenttia vuoden 2025 talousarvioon nähden. Ympäristölautakunnan osalta toimintakulut nousisivat 0,2 % ja sivistyslautakunnan osalta 1,1 %. On huomioitavaa, että palkankorotukset on arvioitu 3 % nousulla vuoden 2025 talousarvioon nähden. Tästä huolimatta henkilöstökulut pienentyisivät em. mainittujen toimialojen osalta kaiken kaikkiaan arviolta 0.9 %. Valmistelun lopputuloksena tulos on tuloslaskelman osalta noin 450.000 euroa alijäämäinen. On huomioitavaa, että Veroprosentin osalta +/- 0 tulokseen pääseminen vaatisi tuloveroprosentin (9,1) nostamista 0,7 yksiköllä ylöspäin.

Esittelijän esitys kunnanhallitukselle lähtee siitä, että lomituksen toimintakate on 60.000 euroa plusmerkkinen ja ympäristölautakunta, sivistyslautakunta sekä kunnanhallitus pienentävät toimintakatettaan yhteensä 250.000 euroa, jolloin +/- 0 tulokseen pääseminen vaatisi tuloveroprosentin nostoa 0,3 yksiköllä.

Jos päätösehdotuksessa esitettyyn raamiin pääseminen tulee vaatimaan henkilöstösäästöjä, tulee toimialojen olla aloitteellisia yhteistoimintaneuvottelujen käynnistämisestä. Mikäli raamiin pääseminen edellyttää hallinnon uudistuksia, tulee toimialojen olla aloitteellisia hallintosääntömuutosten valmistelemiseksi. Mikäli raamiin pääseminen edellyttää palvelutasomuutoksia tai hinnankorotuksia, tulee lautakuntien tehdä tarvittavat päätökset viimeistään käyttösuunnitelmien hyväksymisen yhteydessä.

Asian valmistelija

kunnanjohtaja Mikko Löppönen, mikko.lopponen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4001

Esittelijä

kunnanjohtaja Mikko Löppönen, mikko.lopponen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4001

Päätösehdotus

Kunnanhallitus vahvistaa talousarviokehysten (toimialan ulkoinen toimintakate) seuraavasti:

Kunnanhallitus -3.428.000 euroa

Lomituspalvelut 60.000 euroa

Sivistyslautakunta -9.374.000 euroa

Ympäristölautakunta -615.000 euroa

Tommi Pesonen teki vastaesityksen, jossa hän esitti, että kunnanhallitus muuttaa hyväksyttävää talousarviokehystä seuraavasti:

Kunnanhallitus -3.343.000 euroa

Lomituspalvelut 60.000 euroa

Sivistyslautakunta -9.274.000 euroa

Ympäristölautakunta -600.000 euroa.

Vastasesitys raukesi kannattamattomana.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Merkitään, että Tommi Pesonen jätti asiaan eriävän mielipiteen. Eriävä mielipide on kirjallisena **pöytäkirjan liitteenä.**
